gemeente Heumen

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Heumen

Nr. 502579

28 oktober 2026

Programma Economie, Recreatie en Toerisme

Het college van burgemeester en wethouders van Gemeente Heumen

gelezen de tekstinhoud van ”Programma Economie, Recreatie en Toerisme” d.d. **24 februari 2026**

gelet op artikel 3.4 Omgevingswet

Besluit om programma Economie, Recreatie en Toerisme vast te stellen;

Artikel I

"Programma Economie, Recreatie en Toerisme" opgenomen in Bijlage A wordt vastgesteld.

Artikel II

Dit besluit treed in werking per 28-10-2026
Aldus vastgesteld door Gemeente Heumen, **24 februari 2026**

Gemeente Heumen

Bijlage A Bijlage bij artikel I

Programma Economie, Recreatie en Toerisme

1 Samenvatting

1.1 Detaillering van de Omgevingsvisie

Eind 2023 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie voor de gemeente Heumen vastgesteld. Deze visie schetst de hoofdlijnen voor de ruimtelijke ontwikkelingen in onze gemeente. De omgevingsvisie wordt voor verschillende thema's verder uitgewerkt in programma's. Dit programma beschrijft meer in detail beleid en acties voor de thema's Economie en Recreatie & Toerisme.

1.2 Belangrijkste doelstellingen van de Omgevingsvisie: een vitale lokale economie en duurzaam toerisme

Een vitale lokale economie is van belang voor de leefbaarheid, werkgelegenheid en het voorzieningenniveau. De Heumense economie is ook nauw vervlochten met de regio. Een groot deel van de beroepsbevolking werkt buiten de eigen gemeente. In 2024 waren er 5.500 banen op een beroepsbevolking van 9.000 personen. Een kwart van de banen in de gemeente Heumen is te vinden op de bedrijventerreinen. Ook in het centrum van Malden is veel werkgelegenheid geconcentreerd in het Winkelcentrum, het gemeentehuis en de horeca. De sector Recreatie is ook relatief groot met in 2024 ruim 10% van de werkgelegenheid. De fysieke ruimte voor ondernemen en recreëren staat in toenemende mate onder druk. De regio groeit in aantal inwoners, wat extra werkgelegenheid vraagt en bedrijvigheid met zich mee brengt. Met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen zijn afspraken gemaakt om te zorgen voor voldoende werklocaties. Ook zal de geplande groei van het aantal inwoners van de regio Nijmegen zorgen voor meer drukte van bezoekers in onze natuurgebieden. De uitdaging voor de gemeente Heumen is om te zorgen voor voldoende recreatiemogelijkheden zonder dat dit ten koste gaat van natuur en landschap en de leefbaarheid in het algemeen. Dit laatste wordt vaak geduid met duurzaam toerisme en brede welvaart.

1.3 Focus op zeven programmalijnen

De Omgevingsvisie in combinatie met andere beleidsstukken kunnen we vertalen naar een zevental programmalijnen. De programmalijnen werken we uit naar concrete maatregelen. Voor de realisatie van de maatregelen werken we waar mogelijk samen met lokale en regionale initiatieven. Ook zullen een aantal maatregelen in samenwerking met andere gemeentelijke programma's worden opgepakt. In dit programma leggen we de komende vier jaar de focus op de volgende programmalijnen:

Programmalijn 1: Bevorderen onderlinge samenwerking ondernemers

Programmalijn 2: Toekomstbestendige bedrijventerreinen

Programmalijn 3: Duurzaam en inclusief ondernemen

Programmalijn 4: Regionale economische samenwerking

Programmalijn 5: Spreiding van de recreatiedruk

Programmalijn 6: Recreatieve promotie van de gemeente Heumen

Programmalijn 7: Facilitering extensivering van de landbouw

Aan het eind van de uitvoeringperiode van vier jaar stellen we een nieuw uitvoeringsprogramma op gebaseerd op de doelen in dit programma.

2 Inleiding

2.1 Aanleiding

In 2023 is de Omgevingsvisie voor gemeente Heumen vastgesteld. Hierin zijn voor de komende tien jaar doelen en ambities voor de fysieke leefomgeving van de gemeente Heumen beschreven. De kaders in de omgevingsvisie voor economie en recreatie komen beperkt aan bod en behoeven verdere uitwerking en ook aanvulling omdat de omgevingsvisie vooral ruimtelijk is ingestoken. De uitwerking van de omgevingsvisie vindt plaats in programma's, zoals in dit geval het Programma Economie en Recreatie & Toe-

risme. Recreatie is als thema benoemd in de omgevingsvisie. Economie heeft geen zelfstandige plek gekregen, maar komt gedeeltelijk wel terug in de thema's 'vitale en verbonden dorpen' en 'landbouw'. Andere thema's voor zover relevant voor dit programma nemen we integraal mee. Voor het thema landschap en groen is inmiddels al een omgevingsprogramma vastgesteld. De tijd heeft sinds het opstellen van de omgevingsvisie in 2023 niet stil gestaan. Het besef is gegroeid dat ook de ruimte voor werklocaties schaars is geworden. Dit heeft geleid tot nieuwe inzichten die door de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen zijn vertaald in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2025-2028, dat opgenomen is in een provinciale verordening. De uitgangspunten van dit RPW zijn al meegenomen in het rapport 'Onze bedrijventerreinen, nu en in de toekomst' dat de gemeente Heumen in 2024 heeft laten opstellen.

2.2 Leeswijzer

Dit programma werkt toe naar een overzicht van alle activiteiten die we als gemeente ondernemen of ondersteunen om de doelen en opgaven te realiseren. Om de juiste activiteiten te bepalen, zetten we de volgende stappen:

Hoofdstuk 2: We bepalen de leidende principes: wat zijn de uitgangspunten van het beleid, wat is de rol van de gemeente en wat zijn de verwachtingen van andere partijen.

Hoofdstuk 3: Omvat een analyse van alle beleidsdocumenten, onderzoeken en actieplannen die de afgelopen jaren regionaal en lokaal zijn geschreven. We nemen de omgevingsvisie als vertrekpunt aangevuld met de beleidsstukken die daarna zijn opgesteld.

Hoofdstuk 4: Op basis van de relevante beleidsstukken benoemen we de programmalijnen voor de komende vier jaar.

Hoofdstuk 5: Aan de programmalijnen koppelen we maatregelen.

Hoofdstuk 6: We benoemen de programmaorganisatie, het beschikbare budget en de communicatiemiddelen.

Hoofdstuk 7: het resultaat is een uitvoeringsprogramma 2026 – 2030, met een overzicht van de gemeentelijke activiteiten en een financiële planning.

3 Leidende principes

3.1 Algemene uitgangspunten van het beleid

1. Regionale samenwerking is nodig. Voor de ondernemer en ook de recreant zijn de gemeentegrenzen weinig relevant. Het Rijk van Nijmegen is voor Heumen het best passende schaalniveau.

2. We streven naar een gezonde lokale economie, die zorgt voor een goed voorzieningenniveau, onze inwoners werk dicht bij huis kan bieden en het lokale verenigingsleven kan steunen.

3. De belangrijkste doelgroep voor Recreatie en Toerisme, zijn recreanten uit de eigen gemeente en uit de omliggende regio's. Deze groep vormt ongeveer 80 a 90% van de bezoekers.

4. Recreatie en Toerisme is geen doel op zich maar moet bijdragen aan de brede welvaart. Geen nieuw groot huisjespark dat de omgeving verstoort, maar beter een camping of horeca die verbinding heeft met de lokale samenleving en oog heeft voor natuur en een wandelpad toestaat op eigen terrein.

5. Er zal altijd ruimte moeten zijn in dit programma om kansen te benutten om de lokale economie te versterken.

3.2 Sturingsfilosofie: Stimuleren, faciliteren en soms zelf doen

Als gemeente zijn we zelf één van de spelers bij het waarmaken en realiseren van de doelen en opgaven. De rol van de gemeente is vaak het faciliteren van lokale en regionale initiatieven met informatie, vergunningen en regelgeving om gewenste ontwikkelingen te stimuleren. Ook kan de gemeente subsidie verstrekken om bepaalde ontwikkelingen te stimuleren.

De rol van de gemeente is ook regisseur en uitvoerder van projecten. Dit kan gaan om de inrichting van de openbare ruimte of voorzieningen voor recreanten zoals een wandelnetwerk.

De gemeente evalueert het programma jaarlijks, stuurt waar nodig bij en probeert daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten op actuele projecten van betrokken partijen.

3.3 Rol van andere partijen

De uitvoering van de programmalijnen zal waar mogelijk en gewenst gerealiseerd worden in samenwerking met ondernemers, (maatschappelijke) organisaties, de gemeenten in het Rijk van Nijmegen en andere initiatiefnemers. De medewerking en inzet van ondernemers is onmisbaar om opgaven te realiseren.

4 Analyse van het beleid

4.1 Algemene kenmerken

Economie en recreatie kennen geen gemeentegrenzen. Voor Heumen is het belangrijkste schaalniveau het Rijk van Nijmegen. Onze inwoners werken en recreëren in deze regio, het is het werkgebied voor vele Heumense dienstverleners en bedrijven en voor de bezoeker is het Rijk van Nijmegen een bekend merk en bekende bestemming. De gemeente neemt daarom deel in diverse samenwerkingen die het regionale belang dienen, zoals:

GR RBT ANV: Gemeenschappelijke regeling van de gemeenten in het Rijk van Nijmegen voor de toeristische promotie

Logistic Valley: Facilitering van de logistieke bedrijvigheid in de regio Nijmegen

The Economic board: Versterking van de triple helix en lobby activiteiten in de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen

Lifeport@: Bottom up netwerken van ondernemers, overheden en organisaties in het Rijk van Nijmegen

Vaste aandachtspunten door de jaren heen van de gemeente Heumen zijn het Winkelcentrum Malden, facilitering van zelforganisatie en samenwerking van ondernemers en de spreiding van recreatiedruk. Met incidentele middelen en subsidies zijn er in het verleden grotere projecten gerealiseerd zoals de revitalisering van de bedrijventerreinen in 2012, het wandelnetwerk in 2012, de aanleg van de fiets- en wandelverbinding Geitpad en het nieuwe regionale wandelnetwerk in 2025.

4.2 De omgevingsvisie 2023 en andere beleidskaders

Ons beleid voor economie en recreatie & toerisme formuleren we binnen de kaders van landelijk, regionaal en lokaal beleid. In de omgevingsvisie van de gemeente Heumen die is vastgesteld in 2023 zijn de kaders vanuit provincie en rijksoverheid al meegenomen. De Omgevingsvisie vormt het beleidskader voor dit programma, aangevuld met kaders die nadien zijn ontwikkeld. Het betreft de volgende beleidsdocumenten:

Provinciaal beleid:

- De provincie Gelderland heeft in 2024 en 2025 voor Economie en Recreatie & Toerisme omgevingsprogramma's vastgesteld. Deze hebben een doorvertaling gekregen in de opgaven van de Groene Metropoolregio;

Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen: regionale agenda 2025-2028

- Economie

  Toekomstbestendige werklocaties; Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2025-2028

  Verbetering dienstverlening aan het MKB

  Slimme en schone logistiek
- Ontspannen regio: speerpunt Duurzaam Toerisme

  Inzet van verhaallijnen: Romeinen, WOII, 3de Waterverhaal, Gezond & Lekker Leven

  Uitvoeringsprojecten: versterking recreatieve infrastructuur

  Stimuleren vitaal ondernemen: workshops en een op een sessies

Lokaal beleid:
- Omgevingsvisie 2023
- Gebiedsvisie de Groene kluis

  Integrale ontwikkelvisie voor het gebied tussen Malden en Nijmegen.
- Rapport Onze Bedrijventerreinen; nu en in de toekomst (2024)

  Ruimte behouden voor MKB bedrijven door zonering (het juiste bedrijf op de juiste plaats) en een aanpak van de rabatstroken voor meer veiligheid en groen.
- Toeristische samenwerking Rijk van Nijmegen

  Uitvoeringsafspraken over regiopromotie en gastheerschap.

In de bijlage Overzicht beleidskaders en beleidsstukken is een overzicht opgenomen van de belangrijkste beleidsdocumenten.

In de Omgevingsvisie (2023) zijn de volgende punten benoemd die betrekking hebben op Economie en Recreatie;

Duurzaam in standhouden van onze lokale economie

Stimuleren van initiatieven die daaraan bijdragen

Geen ruimte voor nieuwe uitleg van bedrijventerreinen

Faciliteren van de ombouw van ongebruikte bedrijfsruimtes voor wonen

Versterken van de ruimtelijke kwaliteit en verduurzaming van de bedrijventerreinen

We stimuleren de vergroening van onze bedrijventerreinen

We stimuleren de verduurzaming van bedrijfspanden en het klimaatadaptief maken van het bedrijfsperceel.

Facilitering Winkelcentrum Malden

Voor de winkelgebieden in Malden en Overasselt zetten we in op een passend voorzieningenniveau, een goed ondernemersklimaat en een aantrekkelijk verblijfsklimaat.

Verbetering van de kwaliteit van de verblijfsruimte in het centrum van Malden.

Spreiding van de recreatiedruk

Versterken landschappelijke kwaliteit met meer recreatiemogelijkheden

Nieuwe en goede verbindingen tussen het Vennengebied, Heumensoord en de Maasdorpen

Versterken van het Lierdal en Malden-noord als recreatieve uitlopers

Versterken van bestaande pleisterplaatsen

Faciliteren van (kleinschalige) horeca- en recreatieve voorzieningen

Verkennen van mogelijkheden voor een kleinschalige passantenhaven in de Kanaalzone

We zetten cultuurhistorie in voor de profilering en aantrekkelijkheid van onze gemeente;

Gebruik maken van de sage van de Hoemannen van Walrick

Beter beleefbaar en zichtbaar maken van Kroonwerk Coehoorn, kasteel Heumen, het waardevolle agrarische cultuurlandschap en historische landschapselementen.

Facilitering extensivering van de landbouw

Experimenteerruimte in met name de Kop van Malden en het Lierdal

Geen ruimte voor nieuwbouw voor niet grondgebonden (intensieve) agrarische bedrijvigheid

Meer ruimte voor nevenactiviteiten, waaronder recreatie, boerderijwinkels en horeca

Het stimuleren van natuurinclusieve landbouw, met name rond de natuurgebieden en in Malden Noord en het Lierdal.

Aanverwante thema's

Natuur en Landschap:

Een aantrekkelijk landschap met meer recreatiemogelijkheden:

We streven dit na voor de gehele gemeente zodat dit bijdraagt aan de spreiding van de recreatiedruk.

Gezonde en veilige leefomgeving:

Met de inrichting van de fysieke leefomgeving bijdragen aan de gezondheid van onze inwoners.

Er is voldoende groen op loopafstand, toegankelijk recreatief netwerk, en het groen biedt ruimte en nodigt uit tot bewegen en ontspannen.

Duurzaamheid en klimaatadaptatie:

De gemeente neemt een regisserende rol bij het vergroenen van de openbare ruimte.

Minder stenen, meer bomen en meer biodiversiteit. Dat geldt voor de centra, woonkernen en bedrijfsterreinen. Als gemeente zullen we inwoners en ondernemers stimuleren in deze ontwikkeling.

4.3 Status van het beleid

De Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is vooral ruimtelijk ingestoken binnen de begrenzing van de gemeente Heumen. Economie en Recreatie kennen juist veel regionale speerpunten en zijn voor een belangrijk deel niet ruimtelijk. Dat maakt dat bijvoorbeeld ondernemerschap, zelforganisatie van ondernemers en promotie van de regio niet aan bod komen Ook zijn de omstandigheden sinds de totstandkoming van de omgevingsvisie gewijzigd.

Er wordt nu nog sterker dan voorheen gestuurd op brede welvaart. Naast ruimte voor wonen moet er ook voldoende ruimte zijn voor andere functies zoals werken, mobiliteit, natuur en recreëren. Waar er toen nog werd uitgegaan van voldoende bedrijfsruimte, is er nu sprake van krapte. Het streven is om de bestaande bedrijfsruimte zo optimaal mogelijk te benutten waar deze voor bestemd is. Lichtere bedrijfsfuncties hoeven niet plaats te vinden op een bedrijventerrein en kunnen ook gecombineerd worden met wonen. De vraag is of het omzetten van ongebruikte bedrijfsruimte naar wonen, zoals de omgevingsvisie aangeeft, nog wenselijk is. Hier zouden ook andere lichtere bedrijfsfuncties zich kunnen vestigen nu er krapte is voor werklocaties. Ook kan de vraag naar nieuwe uitleg van bedrijventerrein weer actueel worden. In het rapport 'Onze bedrijventerreinen, nu en in de toekomst' dat gebaseerd is op de uitgangspunten van het huidige Regionaal Programma Werklocaties (RPW) zijn deze nieuwe inzichten al verwerkt.

De aandachtspunten die zijn benoemd met betrekking tot recreatie, met uitzondering van de passantenhaven in de Kanaalzone, zijn nog steeds relevant. Hieraan moeten nog toegevoegd worden de projecten die Heumen in samenwerking met het Rijk van Nijmegen en de Groene Metropoolregio oppakt, zoals routenetwerken, regionale promotie en gastheerschap, vitaal ondernemen en de inzet van verhaallijnen; Romeinen, WOII, het 3de Waterverhaal, Gezond en Lekker Leven.

4.4 Wensen en ideeën van betrokken partijen

De gemeente heeft de betrokken ondernemers de gelegenheid geboden om te reageren op de programmalijnen. Voor het op te stellen conceptprogramma is het gesprek hierover gevoerd met de ondernemers op de bedrijventerreinen, organisaties en ondernemers op het vlak van recreatie en met agrarische ondernemers. Zij vertegenwoordigen de sectoren waar bezien vanuit de beleidskaders nieuwe maatregelen moeten worden uitgewerkt.

Bedrijventerreinen

Op 27 oktober 2025 heeft de gemeente een drukbezochte participatiebijenkomst georganiseerd bij het bedrijf Lantech op de Sluisweg voor ondernemers op de bedrijventerreinen en de concept hoofdlijnen van het op te stellen programma gepresenteerd. Met uitzondering van de Molenweg waren er ondernemers van alle terreinen aanwezig. De Sluisweg was het best vertegenwoordigd. Ook waren er veel ondernemers van de Hoge Brug en de Ambachtsweg. De ondernemers hebben gereageerd op 4 stellingen. Hieronder de stellingen met samengevat de reacties. Dit zijn geen gezamenlijke reacties, maar individuele:

1. Bedrijven met een lichte milieucategorie kunnen zich alleen vestigen op bepaalde delen van het bedrijventerrein om ruimte te behouden voor bedrijven met een zwaardere milieucategorie. Of moet het hele terrein een minimale milieucategorie krijgen?

Er moet een zonering komen, niet het hele terrein. Niet alle categorieën passen bij elkaar vanwege risico's en verkeer.

De rechten voor bestaande bedrijven moeten gewaarborgd blijven zodat het bedrijf verkoopbaar is.

Nieuwe bedrijfswoningen niet toestaan en bestaande bedrijfswoningen mogen blijven.

2. Wat vindt u er van dat de rabatstroken deels worden ingericht voor parkeren met parkeervakken en deels worden opgeheven en of omgevormd tot groen?

De meningen zijn verdeeld. Bedrijven die nu de rabatstroken benutten voor parkeren willen dit zo houden. Andere ervaren overlast en vragen om (maatwerk) oplossingen. Ondernemers kunnen zelf ook bijdragen om het parkeerprobleem op te lossen met een fietsplan voor werknemers en door gezamenlijk een parkeerterrein aanleggen.

3. Stel u wilt zelf iets doen op het gebied van klimaat en energiebesparing. Waar zou de gemeente u het beste mee kunnen helpen?

De gemeente zou het groen goed moeten onderhouden en ondernemers de weg moeten wijzen naar subsidies voor energie en klimaatmaatregelen. Ook zou de gemeente meer aandacht moeten hebben voor fietsroutes, verlichting en veiligheid.

4. Bedrijventerreinen moeten een eigen vereniging / club hebben, die jaarlijks een plan aanlevert voor het organiseren en verbeteren van het bedrijventerrein

Goed idee, je leert elkaar kennen; werkte in het verleden goed; wel per terrein organiseren. Het is niet gemakkelijk; het kost geld en tijd en wie trekt de kar. Je kunt ook af en toe bij elkaar komen of werken met een nieuwsbrief.

Recreatie en Toerisme

Op 3 november 2025 heeft de gemeente een goed bezochte participatiebijeenkomst gehouden in het Verenigingsgebouw in Overasselt en de concept hoofdlijnen van het op te stellen programma gepresenteerd. Het merendeel van aanwezigen waren ondernemers en organisaties uit Overasselt en in mindere mate waren er deelnemers uit Heumen en Malden.

Als wensen en ideeën zijn meegegeven:

- Zorg voor goede parkeervoorzieningen met name in en bij het Vennengebied. Het zal hier altijd druk blijven. Een idee is om hier betaald parkeren in te voeren. De opbrengst kan worden besteed aan het aantrekkelijk maken van minder goed bezocht delen van de gemeente.
- Ook is parkeren een aandachtspunt als je de pleisterplaatsen of TOP's (toeristische opstapplaatsen) wil ontwikkelen, zoals bij de Buurderij.
- Vanuit organisaties in Overasselt is de wens om een extra wandelverbinding te krijgen vanuit het dorp naar de Coehoorn over het traject van de oude dijk.
- De recreatiemogelijkheden in de Coehoorn zijn nog te beperkt. Wil je aan spreiding van recreatiedruk wat doen moet je een groter gebied recreatief aantrekkelijk maken met meer natuurontwikkeling en ook de overkant er bij betrekken.
- Ontzorg de recreant met begeleide wandel en fietstochten (zoals de stadsgidsen in Nijmegen). Het Erfgoedplatform zou die een aantal keren per jaar kunnen verzorgen.
- Je kunt ook een begeleide toer doen door het agrarisch landschap. Ook daarover zijn interessante verhalen te vertellen. Via het project Boert Bewust komen er ook infoborden bij akkers en weilanden.

- Er is animo om elkaar vaker te ontmoeten en te leren kennen. De vraag is hoe dit te organiseren en wie dit oppakt.
- Er zou ook een brochure kunnen worden gemaakt als aanvulling op de minimap met wat er allemaal te doen is in Heumen. Denk daarbij ook aan informatie in het Duits en eventueel in het Engels.

Agrarische sector

Op 6 november 2025 heeft de gemeente met een afvaardiging uit Heumen van het ZLTO overlegd over de wensen van de agrarische sector. Vanuit het ZLTO zijn de volgende punten naar voren gebracht:

- Bij meer areaal, willen agrariërs ook meer vee kunnen houden. Dat wordt nu nog geblokkeerd door landelijke regels i.v.m. stikstof. Bedrijven van stoppers kun je overnemen, maar niet de stikstofrechten benutten. Gemeente heeft hier geen rol in, maar kan wel stelling nemen.
- De gemeente zou om de overgang naar extensievere landbouw te bevorderen meer nevenactiviteiten moeten toestaan:
  - Nevenactiviteiten moeten dan wel voldoende omvang hebben om economisch iets voor te stellen en levensvatbaar te zijn.
  - Verwerking van agrarische producten zou ook een toegestane nevenactiviteit moeten zijn; bv kaasmakerij.
  - Nu is ‘slechts’ 250 m2 aan nevenactiviteit toegestaan; dit zou je meer naar de aard van de nevenactiviteit moeten bekijken en de impact die dat heeft.
- Bouwblok:
  - Maak een lichtere en korte procedure voor kleinere activiteiten binnen het bouwblok met weinig impact.
  - Verruim het bouwblok van bv 1,5 naar 2 ha; ruimte voor verduurzaming en nevenactiviteiten.
  - Ga flexibel om met de vorm van het bouwblok als dat iets oplost voor de bedrijfsvoering.
- Huisvesting personeel: sta flex-woningen bij het bedrijf toe voor personeel al of niet arbeidsmigrant.

5 Programmalijnen

De programmalijnen volgen uit de beleidskaders van de Omgevingsvisie en uit het regionale beleid en de regionale projecten. In dit programma leggen we de komende vier jaar de focus op de volgende programmalijnen:

5.1 Programmalijn 1: Bevorderen onderlinge samenwerking

Samenwerking tussen ondernemers kan gezien worden als een belangrijke randvoorwaarde voor een gezonde lokale economie. In samenwerking kunnen ondernemers kennisdelen, werken aan toekomstbestendige bedrijventerreinen en opkomen voor gezamenlijke belangen. Ook kunnen er commerciële samenwerkingen uit voortkomen. Voor de gemeente zijn ondernemersorganisaties belangrijke gesprekspartners en ingangen om informatie te delen en te betrekken bij het gemeentelijke beleid en projecten. De gemeente kan zelforganisatie van ondernemers stimuleren en zo mogelijk en gewenst faciliteren.

5.2 Programmalijn 2: Toekomstbestendige bedrijventerreinen

In het beleid van de Groene Metropoolregio dat is door vertaald in het rapport Doorakkers, streeft de regio naar toekomstbestendige bedrijventerreinen met het juiste bedrijf op de juiste plaats. Een toekomstbestendig bedrijventerrein is een werkomgeving die duurzaam, flexibel en voorbereid is op de uitdagingen van morgen. De meeste Heumense bedrijventerreinen zijn oudere lokale bedrijventerreinen bestemd voor gemengde MKB bedrijvigheid, maar waar zich in de loop der jaren ook lichtere bedrijfsfuncties zich hebben gevestigd.

5.3 Programmalijn 3: Duurzame en inclusieve ondernemingen

De overheid vraagt veel van het bedrijfsleven. Dit betreft de opgaven van de energietransitie en circulariteit. Ook moeten bedrijven inclusiever, duurzamer, toegankelijker worden. De gemeente kan ondernemers faciliteren met informatie en transities stimuleren met (rijks-)subsidies.

5.4 Programmalijn 4: Regionale economische samenwerking

De economie van Heumen is nauw verweven met die van de regio Rijk van Nijmegen. In de regio zijn er verschillende initiatieven die de gemeente ondersteunt die werken aan netwerkvorming en versterking van de samenwerking tussen Ondernemers, Overheid en Onderwijs (triple helix). Ook neemt de gemeente deel aan initiatieven met betrekking tot de arbeidsmarkt. Deze initiatieven zijn ondersteunend aan de regionale economie.

5.5 Programmalijn 5: Spreiding recreatiedruk naar minder bezochte delen van de gemeente

Het Vennengebied en Heumensoord zijn drukbezochte natuurgebieden die grenzen aan het stedelijk gebied van Nijmegen. De keuze is vaak voor het meest dichtbijgelegen groene gebied voor een wandeling al of niet met de hond. Een deel van de recreanten kan verleid worden om ook andere gebieden te bezoeken. Deze gebieden moeten dan bekend zijn, goed bereikbaar en de bezoeker wat te bieden hebben.

5.6 Programmalijn 6: Sterke promotie van Heumen binnen het Rijk van Nijmegen

Voor de bezoeker die wil recreëren, bestaan er geen gemeentegrenzen. De gemeente Heumen werkt daarom samen met de gemeenten van het Rijk van Nijmegen. Het Rijk van Nijmegen is van oudsher een sterk merk en voor de bezoeker een bekend gebied. De samenwerking betreft promotie en gastheerschap (informatiepunten voorheen VVV), maar kan ook gezamenlijke projecten betreffen. Het gaat dan om voldoende en goede recreatiemogelijkheden voor bezoekers en inwoners van de regio, passende werkgelegenheid in de recreatieve sector en versterking van de leefomgeving.

5.7 Programmalijn 7: Facilitering extensivering van de landbouw

Voor agrarische bedrijven die willen extensiveren zijn er nieuwe verdienmodellen nodig. Het kan een breed scala aan nevenactiviteiten betreffen, zoals voorzieningen dagbesteding, kamperen bij de boer, verwerking van agrarische producten, boerderijwinkel en horeca. De gemeente zou nevenactiviteiten daarom zo veel mogelijk moeten faciliteren.

6 Maatregelen

Dit hoofdstuk beschrijft de maatregelen die we als gemeente willen oppakken al of niet in samenwerking met partners binnen de gemeente of uit de regio. Daarnaast zijn Initiatieven van anderen welkom als ze aansluiten bij de programmalijnen. Vanwege de benodigde medewerking van derden, de samenwerking met partners en het verkrijgen van aanvullende financiering, is de uitvoering moeilijk te plannen. Ook kunnen initiatieven ontstaan in de looptijd van dit programma waar de gemeente Heumen op kan aanhaken. In die zin is het vaak kansen benutten. De maatregelen zijn daarom globaal omschreven en de planning kan afwijken.

6.1 Programmalijn 1: Bevorderen onderlinge samenwerking

Structureel overleg met ondernemersorganisaties

De vertegenwoordigers van de diverse economische sectoren in de gemeente en de portefeuillehouder Economie overleggen 3 a 4 maal per jaar over lopende zaken. Indien mogelijk worden knelpunten opgelost en plannen overlegd. Het kan gaan om praktische zaken zoals het beheer van de openbare ruimte, maar ook veiligheid en ondermijning en informatie over grote lopende projecten in de gemeente zoals het Centrumplan en de Kanaalzone. Het overleg draagt bij aan de verbinding tussen de verschillende ondernemersorganisaties onderling en met de gemeente.

Faciliteren BIZ stichtingen Winkelcentrum

Al vanaf 2017 is Winkelcentrum Malden gestart met de eerste Bedrijveninvesteringszone (BIZ) voor winkeliers en eigenaren. Gelet op de looptijd van een BIZ die maximaal 5 jaar is, moet deze regelmatig worden vernieuwd. Recent hebben de pandeigenaren gestemd voor een nieuwe BIZ die loopt van 2026 tot en met 2030. In 2026 zullen de winkeliers moeten stemmen voor een nieuwe BIZ vanaf 2027. De gemeente faciliteert het proces voor totstandkoming van de BIZ en neemt de kosten voor de belastingheffing voor haar rekening. Ook draagt de gemeente bij aan de kosten voor de centrumcoördinator die voor beide BIZ stichtingen werkt.

De BIZ is een vastgesteld gebied waarbinnen met instemming van winkeliers en eigenaren extra belasting wordt geheven. De opbrengst keert de gemeente vervolgens uit aan de BIZ stichtingen van winkeliers en eigenaren zodat deze beschikken over een ondernemersfonds voor de versterking van de positie van het Winkelcentrum.

Stimuleren organisatiegraad en samenwerking op de bedrijventerreinen en in de recreatieve sector.

Een vorm van zelforganisatie is ook gewenst op de bedrijventerreinen en in de recreatieve sector. Dit kan variëren van een app-groep, een nieuwsbrief tot een bedrijvenvereniging of stichting parkmanagement. De gemeente wil initiatieven stimuleren en indien nodig en gewenst ook faciliteren Zelforganisatie op de bedrijventerreinen is een voorwaarde om te komen tot toekomstbestendige bedrijventerreinen. In 2025

zijn er zowel op de Hoge Brug en als op de Sluisweg een app-groepen gestart om informatie te delen. Ook in de recreatieve sector is netwerkvorming van belang voor de gezamenlijke promotie, kennisdeling en samenwerking. Een aantal horecaondernemers heeft zich verenigd onder de vlag van Koninklijke Horeca Nederland, maar verder is er geen enkele vorm van netwerkvorming in deze sector. De gemeente zal jaarlijks een bijeenkomst te organiseren voor recreatieondernemers om te zorgen voor meer verbinding.

6.2 Programmalijn 2: Toekomstbestendige bedrijventerreinen

Heumense bedrijventerreinen klaar voor de toekomst

In het rapport 'Onze bedrijventerreinen nu en in de toekomst' dat de gemeente in 2024 heeft laten opstellen, wordt de ontwikkelingsrichting van onze bedrijventerreinen geschetst en wat nodig is om deze toekomstbestendig te maken. De hieruit voortkomende juridische regels worden opgenomen in het omgevingsplan en kan ook leiden tot aanpassing van de APV of specifieke verkeersmaatregelen. Voor wat betreft het Werklandschap in Overasselt zijn de uitgangspunten van het rapport al vertaald in een omgevingsplan.

De gemeente wil de volgende maatregelen uitwerken:

1. Een scheiding van lichte en zware bedrijfsfuncties middels zonering, waarbij er plek is voor lichte bedrijvigheid aan de randen van de terreinen. We gaan de bedrijventerreinen bestemmen voor specifieke MKB functies die een zwaardere milieugebruiksruimte hebben en lichtere functies uitsluiten. De bedrijventerreinen moeten zo beschikbaar blijven waar deze oorspronkelijk voor bedoeld zijn, namelijk de MKB maakindustrie, MKB bouw bedrijven en middelgrote logistiek en groothandel. Dit heeft geen direct gevolg voor de bedrijven die er nu gevestigd zijn, maar is aan de orde bij nieuwe bedrijfsvestigingen. Als eerste stap zal de gemeente inventariseren welke bedrijven er zijn gevestigd op de verschillende terreinen. De te nemen maatregelen worden opgenomen in het Omgevingsplan.

2. Er worden geen nieuwe bedrijfswoningen toegestaan. Voormalige bedrijfswoningen kunnen niet worden omgezet naar een reguliere woonfunctie en blijven onderdeel van het betreffende bedrijf.

3. Het aantal auto-gerelateerde bedrijven op de bedrijventerreinen zal worden gemaximaliseerd om ruimte te houden voor andersoortige MKB bedrijvigheid.

4. Waar mogelijk stimuleert en faciliteert de gemeente initiatieven van ondernemers om te komen tot herstructurering en intensivering van bedrijventerrein. De gemeente heeft niet de financiële middelen om zelf het initiatief te nemen.

5. Ook moeten de rabatstroken op de Hoge Brug, Ambachtsweg en de Sluisweg aangepakt worden. Als eerste stap wil de gemeente hiervoor een plan maken. Dit zal ingrepen in de openbare ruimte omvatten en verkeersmaatregelen om overlast te beperken. Geparkeerde voertuigen belemmeren op plekken de doorstroming van het verkeer en zorgen voor onveilige situaties. Hoewel parkeren op eigen terrein de norm is, zien we vaker dat de rabatstrook als extra bedrijfsruimte of als ruimte voor stalling wordt benut. Het opheffen van een deel van de rabatstroken geeft ook ruimte voor het klimaatadaptief maken van het terrein en vergroening.

6. Het stimuleren van ondernemers om maatregelen te treffen in het kader van de energie en warmtetransitie en waar mogelijk op de eigen kavel te vergroenen. De gemeente zal dit oppakken vanuit het programma dat vanuit klimaatadaptatie en de energietransitie wordt opgesteld en zal waar mogelijk gebruik maken van landelijke en provinciale regelingen.

6.3 Programmalijn 3: Duurzame en vitale ondernemingen

De gemeente streeft naar een goede dienstverlening.

Voor nieuwe initiatieven heeft de gemeente een omgevingstafel ingericht, waar initiatieven integraal worden beoordeeld en indien gewenst de initiatiefnemer wordt uitgenodigd om het plan toe te lichten. Een aandachtspunt is de soms te lange doorlooptijden. Ondernemers kunnen ook altijd aankloppen bij de bedrijfscontactfunctionaris voor informatie of om knelpunten op te lossen.

Ondernemers betrekken bij gemeentelijke doelstellingen

De gemeente heeft doelstellingen voor een breed scala van onderwerpen, zoals de energietransitie, klimaatadaptatie, circulariteit, inclusiviteit en toegankelijkheid. De gemeente zet zich in om voortgang op deze thema's te stimuleren. De gemeentelijke initiatieven ontstaan vaak vanuit het beleid op duurzaamheid en inclusiviteit en kunnen met deze beleidsvelden samen worden opgepakt.

Vitaal centrum Malden

De gemeente Heumen investeert met het Centrumplan Malden in de kwaliteit van het centrumgebied. Hierdoor zal het centrum meer een verblijfsgebied worden. Dit is de belangrijkste verbetering die een gemeente kan doen om een winkelgebied vitaal te houden en het zal ook het centrum aantrekkelijker maken voor de recreant. De eerste deelprojecten, de Kloosterhof en het Noordplein zijn uitgevoerd, later volgen nog het Zuidplein, Winkelcentrum voorzijde en het Kerkplein. Het Centrumplan Malden maakt geen deel uit van dit programma.

6.4 Programmalijn 4: Regionale economische samenwerking

Participeren in regionale verbanden

De lokale economie van de gemeente Heumen is nauw verweven met die van het Rijk van Nijmegen. Regelmatig is er een bestuurlijk overleg Economie in het Rijk van Nijmegen. De gemeente draagt bij aan verschillende samenwerkingsverbanden zoals The Economic Board, die in samenwerking met de Groene Metropoolregio werkt aan de regionale promotie en lobby en de samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers faciliteert. Ook neemt de gemeente deel aan Lifeport@ dat in het Rijk van Nijmegen netwerken stimuleert van bedrijven op het gebied van Circulair, ICT, Voedsel. Tevens steunt de gemeente Logistic Valley dat werkt aan een duurzame en passende logistieke sector in de regio.

6.5 Programmalijn 5: Spreiding recreatiedruk naar minder bezochte delen van de gemeente

Aantrekkelijke aanlandplekken in de vorm van TOP's.

Voor de spreiding van de recreatiedruk en de ontsluiting van de gemeente zijn Toeristische Opstap Punten (TOP's) gewenst. In het ideale geval is een TOP een startpunt van wandel- en fietsroutes, is er horeca gevestigd en is er voldoende parkeergelegenheid. De gemeente wil dit regionaal oppakken, zodat de TOP's regionaal gepromoot kunnen worden en voor de bezoeker vindbaar en herkenbaar zijn. Aandachtspunten zijn de parkeerdruk bij Vennen en het beperkt aantal parkeerplaatsen bij de Buurderij.

Wandel- en fietsroutes verrijken met beleefbare cultuurhistorie en verhalen

Heumen heeft een rijke geschiedenis, die niet altijd meer zichtbaar is. Met verhaallijnen gekoppeld aan wandel- en fietsroutes kan de historie beleefbaar worden gemaakt. Ook de zichtbaarheid in het veld kan worden vergroot, zoals bij Kroonwerk Coehoorn, maar ook bij andere cultuurhistorische overblijfselen. De sage van de Hoemannen van Walrick is het centrale verhaal in de gemeente Heumen, waarbij de hieraan verbonden Walrick-kapel met koortsboom nog zijn te bezoeken. Ook zijn er diverse regionale verhaallijnen waarbij Heumen kan aanhaken: zoals de Slag op de Mookerheide, de Watersnood van 1926, de Zuiderwaterlinie (met Kroonwerk Coehoorn), de Romeinen, WOII en het 3de Waterverhaal. Ondernemers en organisaties kunnen hier op inspelen met een op cultuurhistorie georiënteerd aanbod, arrangementen en begeleide fiets en wandeltochten.

Een punt van aandacht is de verbetering van routes door veilige oversteken bij provinciale wegen, zoals van de Gaasselsedam naar de Ewijkseweg. Te denken valt ook aan nieuwe verbindingen, zoals vanuit de kern Overasselt naar de dijk en de Maas en tussen het Vennengebied en Heumens Bos.

Attractieve waarde vergroten van minder bezochte delen van de gemeente

Alternatieven voor het druk bezochte Vennengebied en Heumensoord zijn het Heumens bos, de Maasdorpen en uiterwaarden. Ook het Lierdal en de Kop van Malden kunnen versterkt worden als recreatieve uitloopgebieden. Om deze gebieden aantrekkelijker te maken voor met name wandelaars en fietsers zijn er verschillende mogelijkheden, die we kunnen koppelen aan de TOP's;

1. Verder versterken van het gebied van de Coehoorn

De aanleg van de geul Coehoorn in 2027 brengt nieuwe kansen met zich mee. Er komen extra struinmogelijkheden op de aan te leggen beheerpaden langs de geul. Ook is het accentueren van de aarden wallen van het Kroonwerk al als meekoppelkans meegenomen in het project. Samen met de Maasmolen, natuurgebied Kadans en het brug- en sluizencomplex vormt de Coehoorn een attractiepunt voor recreanten. De uitdaging is om dit geheel beter te verbinden en te promoten. Ook is er nog een te beperkt aanbod van horeca.

2. Het Heumens Bos recreatief verbeteren

Natuurgebied het Heumens Bos zou een deel van de recreatiedruk van het Vennengebied kunnen opvangen. In de directe nabijheid van het Heumens Bos is tevens de te bezoeken Joannusmolen gelegen. Voor de recreatieve ontwikkeling van dit gebied is een goede parkeervoorziening nodig en een aantrekkelijke wandelverbinding met het Vennengebied. Voor wandelaars en ruiters zouden er aparte routes moeten komen. Een punt van aandacht is dat het Heumens Bos nu een rustplek is voor dieren.

3. Heumen-Oost als groen uitloopgebied

Aan de oost en zuidzijde van het dorp is er ruimte voor recreatie. De herinrichting van het terrein van de schaatsbaan zorgt al voor een flinke kwaliteitsimpuls. De wens is meer toegang tot de uiterwaarden, zodat er een totaalplan kan komen voor het hele gebied. Ook het Ateliermuseum Jac Maris zal in dit plan worden meegenomen. Daarnaast kan de renovatie van het oude sluiscomplex die Rijkswaterstaat (RWS) gaat voorbereiden kansen bieden; er zal aandacht zijn voor het restaureren en beter zichtbaar maken van erfgoed en nieuwe ommetjes. RWS heeft de uitvoering gepland na 2030. Het maken van plannen vindt mogelijk al in de looptijd van dit programma plaats.

4. Gebied rond de Tempel in Overasselt

De veerstoep bij de Tempel is met de sluis in Nederasselt een van de weinige plekken in de gemeente die recreatief goed ontsloten is aan de Maas. De gemeente zet in op een recreatief betere ontsluiting door verbindingen tussen het dorp en de Maasdijk o.a. bij molen Zeldenrust. Horeca op en nabij de dijk zou welkom zijn voor de wandelaar en fietser. De gemeente gaat tevens de haalbaarheid van een veerverbinding met Gassel onderzoeken. Een voet-fietsveer zou een grote stimulans zijn voor recreatie voor het Heumense Maasgebied. Hiervoor gaat de gemeente in overleg met de gemeente Land van Cuijk in een breder gesprek over recreatie rond de Maas.

De Groene Kluis – De Kop van Malde

De gemeente Heumen heeft in 2024 de gebiedsvisie De Groene Kluis ontwikkeld. Het westelijk deel staat bekend als de Kop van Malden. Hier zijn diverse natuurinclusieve landbouwinitiatieven gevestigd. De gebiedsvisie zet in op verbetering van de recreatieve routes en het toestaan van passende recreatieve initiatieven. Er zijn kansen om dit samen met de gemeente Nijmegen op te pakken. De gemeente heeft voor de gebiedsvisie nog geen uitvoeringsprogramma opgesteld.

6. Het Lierdal

Het Lierdal dient vooral als uitloopgebied voor de aanwonenden in Malden en Molenhoek. Het gebied kan recreatief aantrekkelijker worden voor andere bezoekers als er in de vorm van ommetjes meer verbinding komt met het centrum van Malden en Heumensoord met de horeca bij het zweefvliegveld.

Gebiedsplan Vennen

Binnen het programma Landschap en Groen wordt het regionale project de Groene Mantel opgepakt dat onder andere inzet op recreatieve verbindingen in het Broekgebied. In het kader van de Groene Mantel zijn de Overasseltse en Hatertse vennen aangewezen als gebiedsproces om groenblauwe maatregelen uit te werken en een duurzaam verdienmodel voor agrariërs te onderzoeken. Tevens is in 2025 met de provincie afgesproken om voor de Overasseltse en Hatertse vennen een plan op te stellen om de recreatiedruk en de verdroging van het gebied tegen te gaan. Als eerste stap stellen de betrokkenen vanuit overheid, landbouw en natuur een quick scan op.

6.6 Programmalijn 6: Sterke promotie van Heumen binnen het Rijk van Nijmegen

Samenwerking versterken met de gemeenten in het Rijk van Nijmegen

Het Rijk van Nijmegen is een bekende bestemming en heeft potentie om uit te groeien tot een sterk merk. In de laatste jaren zijn de gemeenten in het Rijk van Nijmegen steeds intensiever met elkaar gaan samenwerken in de overtuiging dat we samen sterker staan. Deze samenwerking willen we voortzetten en vastleggen in een samenwerkingsovereenkomst die als basis zal dienen voor een opdrachtverstrekking aan een uitvoerende partij voor promotie en gastheerschap. De gemeenten in het Rijk van Nijmegen zijn Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Kranenburg, Nijmegen, Mook en Middelaar en Wijchen.

Opdracht verstrekken aan een uitvoeringsorganisatie

Het Regionaal Bureau voor Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN) is momenteel de belangrijkste uitvoeringsorganisatie wat betreft promotie en gastheerschap voor de gemeenten en ondernemers in

het Rijk van Nijmegen. Ook de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (GMR) maakt gebruik van TVAN voor de uitvoering van projecten. De gemeenten van het Rijk van Nijmegen zijn nu nog verenigd in een gemeenschappelijke regeling die zorgt voor de financiering van TVAN. Mogelijk al per 2027 en uiterlijk per 2028 zal deze GR zijn ontbonden en zullen de gemeenten in het Rijk van Nijmegen een nieuwe meerjarige overeenkomst afsluiten voor de uitvoering van de regionale promotie en het verzorgen van het gastheerschap. TVAN is dan als eerste in beeld, maar er kan ook gekozen worden voor een andere organisatie.

Promotie door de gemeente Heumen

Naast deelname aan de toeristische promotie in samenwerking met de Rijk van Nijmegen gemeenten, wil de gemeente Heumen ook middelen inzetten om inwoners en bezoekers te informeren over wat de gemeente te bieden heeft. In 2024 heeft de gemeente een minimap uitgebracht. Het gebruik zal de gemeente evalueren. In 2026 zal de gemeente een nieuwe versie uitbrengen.

Ook zijn in de gemeente twee toeristische informatiepunten (TIP) ingericht waar bezoekers terecht kunnen met vragen en waar foldermateriaal beschikbaar is. De TIP's in het Rijk van Nijmegen vormen met de Citystore Rijk van Nijmegen een netwerk om bezoekers te informeren. Veel informatie is digitaal beschikbaar, maar er is ook veel vraag naar routekaartjes en folders. De online promotie wordt steeds belangrijker. De website Toerisme Heumen is vrij statisch en heeft weinig bereik. De vraag is of deze website moet worden gecontinueerd. Ook op de site van VisitNijmegen van TVAN is informatie over Heumen te vinden, De insteek op deze site is de regio, waardoor het aanbod in Heumen versnipperd in beeld komt. TVAN verkent met IntoNijmegen de optie om hun websites samen te voegen om efficiëntie en bereik te vergroten. Dit kan kansen bieden om het Heumense aanbod beter voor het voetlicht te brengen.

6.7 Programmalijn 7: Facilitering extensivering van de landbouw

Flexibiliteit en maatwerk bij nevenactiviteiten

De gemeente wil de overgang naar extensievere landbouw bevorderen en meer nevenactiviteiten toestaan. Aandachtspunt is dat nevenactiviteiten voldoende omvang moeten hebben om te kunnen renderen en levensvatbaar te zijn. Dat maakt extensivering van de landbouw mogelijk, maar ook dat de nevenactiviteit van toegevoegde waarde kan zijn bij voorbeeld als recreatieve voorziening. Flexibiliteit is gewenst met betrekking tot de omvang en het type nevenactiviteit mits dit passend is bij een goede ruimtelijke ordening. Denk bij voorbeeld aan verwerking van agrarische producten voor de korte voedselketen of daghoreca. Waar mogelijk zal de gemeente de procedures vereenvoudigen om de kosten en doorlooptijd te beperken.

In het programma Economie en Recreatie & Toerisme zijn er geen uitvoeringsmaatregelen opgenomen. De uitwerking van deze programmalijn zal zijn beslag krijgen in het omgevingsplan.

7 Programmaorganisatie, middelen en communicatie

7.1 Organisatie

Het college is bestuurlijk opdrachtgever, de afdeling Ruimte is ambtelijk opdrachtgever- en nemer, het programmateam bestaat uit de beleidsmedewerker Economie en Recreatie & Toerisme (trekker), en werkt samen met de collega's van landschap, ruimtelijke ordening, openbare ruimte, klimaat en duurzaamheid om het programma uit te voeren.

7.2 Financieel kader

Voor de dekking voor de uitvoering van het programma wordt gebruik gemaakt van de volgende budgetten, zoals opgenomen in de Kadernota 2026-2029:

Ondernemersorganisaties kostenplaats 633001	
Onderzoek en advieskosten kostensoort 4380148	€ 5.137
Stimulering economische initiatieven kostensoort 4438000	€ 2.000
Incidentele subsidies kostensoort 4438041	€ 18.100
Bijdrage GR belastingsamenwerking (perceptiekosten BIZ) kostensoort 4433001	€ 3.266
Toerisme / Recreatie kostenplaats 633001	

Ondernemersorganisaties kostenplaats 633001	
Toeristische infrastructuur kostensoort 4380247	€ 2.500
Ondersteuning initiatieven recreatie kostensoort 4380265	€ 30.000
GR RBTKAN (TVAN) kostensoort 4433018	€ 24.489*

** De bijdrage aan TVAN wijzigt vanaf 2027; de gemeenten in het Rijk van Nijmegen maken op basis van een nieuwe opdracht afspraken met een uitvoerende partij. Vooruitlopend hierop zal de gemeente Heumen vanaf 2027 € 4.500 van dit budget inzetten voor het onderhoud van het wandelnetwerk.*

Bijdragen / subsidies:

Bij samenwerking met andere beleidsvelden kunnen ook andere gemeentelijke budgetten worden benut. Zo mogelijk maken we gebruik van beschikbare subsidies en bijdragen van derden om projecten te financieren.

7.3 Verantwoordingscyclus

Het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geëvalueerd en afgestemd op ontwikkelingen die spelen in onze gemeente en de regio. Het bijgestelde jaarprogramma wordt in het begin van het jaar voorgelegd aan het college en ter kennisname aan de Raad gezonden.

7.4 Communicatie

Voor de communicatie met ondernemers maakt de gemeente Heumen gebruik van het structurele bestuurlijke overleg met vertegenwoordigers van de diverse sectoren. Dit vindt in principe eens per kwartaal plaats. De gemeente overlegt ook periodiek met de gemeentelijke Toeristische Adviesraad. Voor projecten of actuele thema's kunnen aparte bijeenkomsten worden belegd, zoals in het verleden vaak is gebeurd in samenwerking met de Ondernemersvereniging. Voor het delen van informatie brengt de gemeente onregelmatig de digitale nieuwsbrief Bedrijvig Heumen uit. Hier zijn een 150 personen op geabonneerd. Ook maakt de gemeente gebruik van de nieuwsbrief van de Ondernemersvereniging of de interne communicatiekanalen van het Winkelcentrum om berichten te delen. De recreatieondernemers kan de gemeente benaderen met een gerichte mailing.

7.5 Participatie

De gemeente heeft bij dit programma betrokken partijen een reactie gevraagd op de gekozen programmalijnen en de mogelijkheid geboden om wensen naar voren te brengen. Dit is op verschillende momenten gebeurd:

- Toeristische Adviesraad op 6 oktober 2025.
- Structureel bestuurlijke overleg met ondernemersvertegenwoordigers op 25 september 2025.
- Ondernemersbijeenkomst bedrijventerreinen op 27 oktober 2025.
- Ondernemersbijeenkomst recreatie & toerisme op 3 november 2025.
- Overleg met delegatie ZLTO op 6 november 2025.

Na vaststelling door het college B&W van het conceptprogramma biedt de gemeente de betrokken ondernemers en organisaties de mogelijkheid hierop te reageren.

8 Uitvoeringsprogramma

Uitvoeringsprogramma Economie en Recreatie & Toerisme 2026-2030		
Nr.	**Doelen**	**Tijdspad**
1	**Bevorderen onderlinge samenwerking**	
1.1	*Structureel overleg met ondernemersorganisaties*	2026-2030
1.2	*Faciliteren BIZ stichtingen Winkelcentrum*	2026-2030
1.3	*Stimuleren organisatiegraad en samenwerking op de bedrijventerreinen en in de recreatieve sector.*	2026-2030

Uitvoeringsprogramma Economie en Recreatie & Toerisme 2026-2030		
2	**Toekomstbestendige bedrijventerreinen**	
2.1	*Plan maken voor Zonering / scheiding zware en lichte functies*	2026-2027
2.2	*Plan maken voor omvorming rabatstroken De Hoge Brug en Sluisweg*	2026-2027
2.3	*Uitvoering plan omvorming rabatstroken*	2028-2029
2.4	*Stimuleren duurzaamheidsmaatregelen op bedrijfskavels*	2026-2030
3	**Duurzame en vitale ondernemingen**	
3.1	*Goede dienstverlening van de gemeente voor ondernemers*	2026-2030
3.2	*Ondernemers betrekken bij gemeentelijke doelstellingen*	2026-2030
4	**Regionale economische samenwerking**	2026-2030
4.1	*Participeren in regionale verbanden*	2026-2030
5	**Spreiding recreatiedruk naar minder bezochte delen van de gemeente**	
5.1	*Aantrekkelijke aanlandplekken in de vorm van TOP's.*	2028
5.2	*Wandel- en fietsroutes verrijken met beleefbare cultuurhistorie en verhalen*	2026-2030
5.3	*Attractieve waarde vergroten van minder bezochte delen van de gemeente*	2026-2030
6	**Sterke promotie van Heumen binnen het Rijk van Nijmegen**	
6.1	*Opstellen SOK met gemeenten in het Rijk van Nijmegen*	2026
6.2	*Opdracht verstrekken aan een uitvoeringsorganisatie*	2027
6.3	*Promotie door de gemeente Heumen*	2026-2030

Financiële planning

Maatregelen	Budget	2026	2027	2028	2029
1 Bevorderen onderlinge samenwerking					
1.2 Winkelcentrum					
Perceptiekosten BIZ	EZ	4.421	3.266	3.266	3.266
Coördinatie Winkelcentrum	EZ	8.100*	8.100	8.100	8.100
2 Toekomstbestendige bedrijventerreinen					

Maatregelen	Budget	2026	2027	2028	2029
Onderzoek zonering	EZ	p.m.	p.m.		
Plan van aanpak rabatstroken	EZ	p.m.	p.m.		
Omvorming rabatstroken	EZ			p.m.	p.m.
4 Regionale economische samenwerking					
4.1 Diverse economische verbanden	EZ	17.137	17.137	17.137	17.137
5 Spreiding recreatiedruk					
Diverse projecten	R&T	30.000	30.000**	30.000	30.000
Onderhoud infrastructuur	R&T	2.500	7.000***	7.000	7.000
6 Promotie Heumen					
6.2 TVAN / uitvoeringsorganisatie	R&T	24.489	19.989	19.989	19.989

* Onder voorbehoud van goedkeuring 2de voortgangsrapportage

** In 2027 is € 17.500 van dit budget al geoormerkt voor het accentueren van het Kroonwerk

*** Vanaf 2027 is € 4.500 van dit budget bestemd voor onderhoud Wandelnetwerk; dit bedrag is beschikbaar gekomen door een voorschot te nemen op de nieuwe overeenkomst met TVAN of een andere uitvoeringsorganisatie (zie 6.2).

Bij de onderstaande financiële planning is uitgegaan van de in de begroting beschikbare bedragen in de budgetten Handel & Ambacht en Toerisme. Voor de maatregelen op de bedrijventerreinen zijn p.m. posten opgenomen. Enerzijds om dat de kosten nog niet bekend zijn en anderzijds omdat de huidige budgetten binnen Handel & Ambacht ontoereikend zullen zijn. Mogelijk is dekking aanwezig in andere budgetten of zal er via de kadernota budget moeten gevraagd.

Bijlage II Overzicht Documentenbijlagen

Overzicht beleidskaders en beleidsstukken	/join/id/regdata/gm0252/2026/232d2b2fed1e4aaaab160946e75d0442/nld@2026-10-23;11163880